

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične tevilke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Poziv rodoljubom po okolici!

Ura odločitve se bliža. V nedeljo bodo pozvani volilci naše okolice, da izvrše najvažnejši politični čin, da z glasovnico v roki dajo izraza svojim političnim nazorom in svojemu narodnemu prepričanju, da z izvolitvijo svojih bodočih zastopnikov v mestnem oziroma deželnem zboru tržaškem označijo svoje aspiracije v narodno-političnem, kulturnem in gospodarskem pogledu.

Važnosti političnega čina, ki ga imajo v nedeljo izvršiti naši okoličanski volilci, ne treba torej dalje dokazovati našim zavednim in razsodnim možem po okolici.

Naše politično društvo se je z vso rodoljubno vneto in z vso možko resnostjo lotila dela v dobi reklamacijskega postopanja. Če pa z delom ni vspelo povsodi in popolnoma, kakor je samo želelo in hotelo, za to ni krivda na njegovi strani, marveč je krivda na onih činiteljih, v katerih je hegemonijsko poželjenje večje, nego-li čut pravičnosti, ki v tem svojem poželjenju ne spoštujejo volilnega prava drugače mislečih in ki celo svoj lastni mestni statut interpretirajo nasilno in izključno le z ozirom na korist svoje lastne stranke, ali točneje rečeno: z ozirom na ohranitev svoje gospodovalne pozicije.

Ravno oni, ki se toliko bahatijo se svojim liberalizmom in se svojim modernim naziranjem, ravno oni se ne plašijo nobenega nasilja, nobene krivičnosti, ko jim gre za to, da drugim vzkratijo svobodo; ravno oni so uprav srednjeveško nemoderni v vsem svojem nastopanju!

Osobito nasilne, krivične, prave sužnje svoje strankarske koristi, svoje oligarhijske pohlepnosti, se kažejo gospoda na krmilu našega komunalnega sistema ravno v praktičiranju o sestavljanju volilnih list in o odklanjanju najopravičenejših, neoporečno dokumentiranih reklamacij.

Tudi letos so stotinam naših volilcev pod ničevimi pretvezami, ali celo v čitnem nasprotju z državnimi temeljnimi zakoni vzkratili nedvomno pripadajoče jim volilno pravo. Ali o tem nočemo govoriti dalje. Saj ni govorjena še zadnja beseda in naše politično društvo stori gotovo v tem pogledu in v polni meri svojo dolžnost, da pride zadoščenje odrekanemu pravu, poteptani svobodi in užaljeni javni morali.

Tudi potem, po zaključku reklamacijskega postopanja, je naše politično društvo kolikor le možno zadoščalo svoji ne lahki nalogi in je treznim, previdnim, vse momente upoštevajočim in neizogibna navskrižja in

nesporazumljenja poravnajočim postopanjem dovelo do srečne rešitve vprašanja kandidatov!

Ali o vsem tem je imelo naše politično društvo dobrega angelja varuha! Čutljivežni do te naše okolice, čut zvestobe do življa, ki biva po njej — mu je edina gonilna sila o vsen ukrepah.

Sedaj so proglašeni naši kandidati za vseh šest okoličanskih okrajev. Sedaj treba, da se združijo vse naše sile, da se združimo vsi, ki smo ohranili zvestobo častiti zastavi naše slovenske okolice, v veliko nepremagljivo vojsko. Izvršiti je sedaj zadnji čin volilne borbe.

Sedaj gre za to, da dosežemo cilj, za čegar dosego smo se pripravljali do sedaj.

Tega dela v zadnjem stadiju volilne borbe ne more izvršiti vodstvo samo. Hip je sedaj tu, da mu seže pod roko vse, kar je našega, kar je zavednega. Sleherni zavedni okoličan naj pomaga s poukom, s vspodbujanjem in nadziranjem.

Saj ni nobena sramota za nas, ako imamo po okolici tudi manjše zavednih in razsodnih, manjše značajnih in pogubnim vplivom bolj pristopnih elementov. Noben narod ni brez taci življenj. Tudi narodi na najvišji stopinji kulture in politične dozorelosti imajo gotove odstotke nerazsodnih ljudi, ki so potrebni pouka in — vodstva! Pa naj bi jih ne imela ravno naša okolica! Mi pa pravimo celó, da jih ima — ako uvažujemo vse okolnosti — razmeroma malo. Ne, ker se hočemo laskati našim okoličanom, ali zato, da bo zabeležena resnica trdimo mi, da bi mogli vzeti katerikoli drugi oddelek našega naroda, ga predstaviti na naša tržaška tla in ga pustiti le pol stoletja v tukajšnjih kričevih razmerah in mi smo uverjeni, da bi imel večje število odpadnikov in neznačajnejšev, nego jih je šteti med našimi okoličani, ki pa žive stoletja že pod groznim pritiskom, moralnim in ekonomičnim.

Ali dejstva ne moremo in ne smemo tajiti — ako se nočemo varati — dejstva, da je po okolici elementov, ki so manjše zanesljivi. To so elementi, ki niso slabi iz zle volje, ampak so nezanesljivi, ker jim nedostaja kriterija, razsodnosti, samostalnosti v mišljenju, in jim valed tega nedostaja tudi samostalnosti v nazorih ter trdnosti v prepričanju!

Ti potrebujejo pouka in moralne opore izlasti v viharjih dobah volitev, ko se jim bližajo in skušajo nanje delovati razni

— Ne — o prod ji Lipnjaka. Jaz uredim sam to s starim gospodom. O drugem želim — da — amice, čemu delate vi to za Albaničeve? Ravno nočoj sem dobil pismo: vprašujejo me, da se izjavim o kreditni sposobnosti in o vrednosti posestva.

— Vas vprašujejo! — je vskliknil Lev skoro prestrašen ter je jezno udaril z ного ob tla.

— Naravno, mene — jaz sem... Mikolaš si je hitro pretrgal besedo. Hotel je reči, kako da je hitro izvedel o Levovem prizadevanju ter ukrenil, kar je bilo potrebno, ali premislil se je ter nadaljeval: — jaz — to morate sprevideti — jaz moram opravičiti zaupanje, stavljeno va-me. Moram odkrito priobčiti, da Albaničevim se ne more posoditi niti petih novčičev, kamo-li toliko tisočev.

— Da vi tako mislite!

— Po pravici. Ni-li uknjiženi dolg le nekoliko tisočev narastel za polovico više, ker ni Albanič nikdar plačal obresti?

— Ali, odkar gospodari Vera, se plačuje.

— Pustimo — kaj more ženska — pa še tako mlada? Verujte mi — vi jim ne pomorete. — Recimo tudi, da dobite posojilo — ali kaka korist bo od tega? Res je,

vplivi — volilne korupcije in narodno-politične demoralizacije.

Ti naj bodo priporočeni v pouku in varstvo zavednim možem okolice!

Do teh poslednjih se obračamo z rodoljubnim pozivom:

Vsi možje na krov! Vsi na delo, kar vas je, ki imate toplo slovensko srce v sebi, vsi, ki nosite v sebi željo, da se ta naša okolica ohrani našemu okoličanu in preko njega našemu slovenskemu narodu! Vsi v bojno vrsto, kar vas je, ki se zavedate dolžnosti, ki veže nas vseh, da skušamo ohraniti potomeem, kar smo podedovali od očetov!

Kandidate so proglašeni. Sedaj ni več čas za razmišljanje, izražanje pomislekov in ugibanje, kako bi bilo morda bolje — sedaj je trenutek, da v slogi in združeni v trdno falango, v nezlomljivo bojno vrsto pokažemo svetu, prijatelju in neprijatelju, da na tržaškem ozemlju živi rod, ki se spoštuje sam in zahteva od drugih, da spoštujejo njegove pravice, pred vsem pa vrhno pravico, ki je pravica nad vsemi pravicami, pravica, kateri se odreka le propal, gnil narod... pravica do samosvojega življenja!

Dajmo torej, okoličanski možje in rodoljubi, vsi na pošteno slovensko delo, da bo videl svet, da nismo propal in gnil, ampak da smo čvrst, samozaveden narod — narod, ki hoče živeti!

Politični pregled.

V Trstu, 21. aprila 1903.

O položaju. Vse oči so obrnene v Prago, kjer se vrše priprave za veliki shod zaupnikov mladočeske stranke, sedanje poklicane reprezentantije naroda češkega.

A današnja poročila potrjujejo mnenje, že včeraj izrečeno na tem mestu, da državno-zbornski klub dobi izraz zaupanja, da se mu tudi prepusti določanje taktike, a da dobi splošno principijelno navodilo za nastopanje proti vladi.

Da bo tako, pričata govor dra. Herolda v seji izvrševalnega odbora dne 19. t. m. in pa vsprejeta resolucija, ki se ima predložiti shodu zaupnikov.

Sosebno važno dejstvo je, da je bila resolucija soglasno vsprejeta, torej tudi z glasovi radikalcev. S to soglasnostjo na glasovanju je manifestirana solidarnost v mladočeski stranki. Ne pridejo torej na svoj račun oni, ki so

da dosedaj ne pride do dražbe — ali gotov sem, da bo morala banka čez leto dni storiti isto, kar delam danes jaz in zahtevati dražbo. Težko plačuje gospodar obresti celó tedaj, ko mu je gospodarstvo v redu, ko nimate mnogoštevilen fundus instructus — a kako naj jih plačuje gospodar, kakoršen je Albanič?

— Slednjič — dovolite, dragi spectabilis — to je skrb Albaničeva. Vi dobite svoj kapital povrnen — pak mirna Bosna!

— Dobim — dobim — ali verujte mi da ne na način, kakor mislite vi. Albaničevi ne morejo dobiti posojila — in mora priti do dražbe, zaprosene od mene.

— Seveda — odtegnil bi se vam dobiček! — je vskliknil slednjič Lev, katerega je zapustila potrpežljivost.

— Pa mislite, da se jaz sramujem takega pripoznanja? Dan danes gre vse in vsakdo mora iti za dobičkom. Hvala Bogu, mene ne mučijo nikaki zastareli predsodki.

Lev je bil strašno razježen, ali tudi prestrašen. Videl je sedaj, da je v nevarnosti vse njegovo prizadevanje, da bi rešil Dragance. Zapustivši Mikolaša se je mračnim obrazom povrnil v družbo.

— Kaj vam je? — Izgledate kakor —

pričakovali in se nedejali, da navstane razdor. Če je na ta eventualnost računal tudi dr. Koerber, potem si je brzkone delal krive račune.

To resolucijo je v seji izvrševalnega odbora utemeljeval dr. Herold. Ista naznanja najstrožjo opozicijo proti vladi dra. Koerberja in eventualno tudi obstrukcijo. Ali izberemo sredstev — praviresolucija — mora narodu prepustiti tudi v bodoče poslancem samim.

Tudi načelnik mladočeskega kluba, dr. Pacak, je povdarjal isti dan pred svojimi volilci v Kutni gori, da se Mladočehi nikdar niso odrekli obstrukciji. Dr. Pacak je tako-le označil politiko, kakor si jo on misli za bodočnost:

To bodi politika svobodne roke na vse strani, nasproti vladi in nasproti strankam. Glede političnega programa treba ostati pri starem programu državnega prava in enakopravnosti, glede taktike pa treba ločiti aktualno od bodočega. Glede sredstev naj se ne daje poslancem nikaka direktiva, ne za in ne proti obstrukciji, ne za in ne proti oportunizmu. Le ena direktiva naj se jim da: da uporabijo vsikar tista sredstva, ki bodo ob danih razmerah najprimernejša za korist naroda. Le en imperativen mandat naj dajo volilci poslancem: zvezda-vodnica naj jim bo blaginja in napredek naroda in domovine, ne pa osebna popularnost.

Vsprejeta resolucija izreka mladočeskemu klubu popolno zaupanje, posebno pa njega načelniku, dru. Pacaku. Izlasti povdarja resolucija vestnost in poštenje tega politika. Važen je zaključni odstavek resolucije, ki se glasi: Za slučaj, da se bo vlada branila spoštiti pravične zahteve češkega naroda, pozivljemo klub, naj svojo taktiko proti istej ureditvako, kakor bosta zahtevala interes in dostojanstvo naroda, in naj eventualno najstrožje postopa proti vladi!

To je torej isto, kar smo rekli včeraj in tudi danes: mladočeski poslanci dobe brzkone izraz zaupanja in svobodo za izbiranje sredstev taktike, katera posledaja pa naj bo — najostreje obrnena proti vladi!

Shod zaupnikov v Pragi bo v soboto.

Iz ogrske zbornice. V sobotni seji gospodarskega odseka ogrske poslanske zbornice nadaljevala se je razprava o carinski in trgovinski zvezi z Avstrijo in so bili vsprejeti členi VIII.—XXV., s čemer je bila rešena vsa predloga.

Istega dne je zborovala tudi zbornica in vzela na znanje odgovore domobranskega mi-

kakor — kakov Blaubart! — mu je rekla Vanda, naredivši to prispeodobu.

In ves večer se Levu ni popravila volja, čeprav ga je Vanda uprav odlikovala se svojo ljubeznjivostjo ter ga odvela celó v salon za vsprejemanje, kjer mu je po vrsti pokazala vse svoje albume, souvenire in sijajno vezane knjige modernih nemških pesnikov.

Ako bi bil hotel Tomica domov, Lev bi bil odšel kmalo po razgovoru s Mikolašem. Ali Tomica je tako užival, da niti čuti ni hotel o odhodu. Še le po čaju ob enajsti uri se je dal pogovoriti za odhod. Vanda je zadržavala Leva, ali on se ni dal odvrtiti. Kar mudilo se mu je, da ubeži temu modernemu svetu — da se povrne v svoji starodavni — stari očetovski dom.

V kočiji je Tomica nadaljeval svoje uživanje s tem, da je po vrsti ponavljal vse doživljaje in je iz enega navdušenega vsklika padal v drugi, spominjajoči se na razkošno prireditve, izvrstna vina, neopisno dobre in fine jedi — ah, vse je bilo divno in prekrasno.

(Pride še.)

PODLISTEK.

85

Na rojstni zemlji.

Spisal Ksaver-Sándor-Gyalaki; prevel M. C. XXVIII.

Slovesni način streženja s tremi lakaji in »hofmeistrom«, sijajno in bogato odlična miza, z najfinim porcelanom in težkim srebrom, a vino v čaše je točil lakaj za hrbiti — vse to je tiščalo Leva in ga spominjalo na oficijelne obede pri kardinalu in banu. Ali tu — za teh štiri ali pet gostov — ga je ta način jezil in se mu je zdel smešen in hvalisav. — Veseli, od uživanja raztegneni obraz Tomice, ki se je skoro solzami zalival, ko je menjaje pil pravi bordó in rensko vino — je tiral Leva kar v srd.

Slednjič mu je bilo, kakor da se mu je kamen odvalil s prsi, ko se je Vanda po sladoledu dvignila in povabila gospodo v stranski salon za kadenje.

— Da, res — se je približal Mikolaš Levu in ga odvel v salon s kaminom. — Želel sem, da se nekaj pogovorim z vami.

— O prodaji? — Vi veste, da moj oče sam odločuje.

nistra, barona Fejérváryja, na interpelacije glede cesarske himne. Zbornica je potem nadaljevala razpravo o peticih glede prepovedi trgovine na termine in ko je slednjič še posl. Olay interpeliral glede občinskih volitev, bila je seja zaključena.

Včeraj je imela ogrska poslanska zbornica zopet sejo in je pred prehodom na dnevni red posl. Lengyel govoril o že končanem štrajku tramvajskih uslužbencev ter naprosil ministerskega predsednika, naj se zavzame za to, da bi bili tramvajski uslužbenci zopet vsprejeti na delo.

Na to je zbornica nadaljevala razpravo o proračunskem provizoriju. Člen ljudske stranke, A. Haffy, je izjavil, da bo njegova stranka glasovala proti provizoriju, a da neče s pomočjo obstrukcije preprečiti vsprejema provizorija. Govorila sta potem še posl. Holló in Molnár, na kar je bil seja zaključena.

Na Balkanu. Generalni inšpektor Hilmi paša poroča, da se je v Kaparo (sandžak Seres) dogodil spopad med 43 ustaši in turškimi četami.

V tem spopadu je bilo 6 ustašev ubitih in 6 ranjenih, od Turkov pa da je bil samo en vojak ranjen.

Ustaši so imeli Mannlicherjeve puške in v čepicah napis »svoboda ali smrt«.

Sarajeva četa je v bitkah pri Smerdašici zgubila pet mož; pet pa jih je bilo ranjenih in ravno toliko ujetih. — Na hribovju Car, na srbsko-turški meji, je koncentriranih 36 bataljonov turških čet, a v kratkem dosejeto tja še štiri batalijoni.

Na morilec konzula Ščerbine še niso izvršili smrtne kazni, ker mora biti prej konfrontiran z onim, ki ga je pregovoril, da je izvršil napad.

Rusija zahteva, da se ta konfrontacija izvrši javno in da se Ibrahima justicira v Mitrovici.

Zatrjuje se, da je sultan izgubil nado, da bi mogel izvesti reforme in ukrotiti Albanec in se boji oboroženega posredovanja Avstro-ogrške in Rusije.

Toliko iz Carigrada kolikor iz Cetinja javljajo, da sta bila v Skadru napadena in teško ranjena dva kristjanska člana novega sodišča.

Tržaške vesti.

Volitev v III. okraju. (Sr. Ivan.) — V včerajšnji izjavi pol. društva »Edinost« je po pomoti v tiskarni izostal zaključni odstavek.

Izjava se ima torej v svoji celoti glasniti tako-le:

Z iskrenim zadovoljstvom jemljemo na znanje gornjo izjavo g. Jakića, kateri je s svojimi požrtvovalnim korakom pokazal, da mu je v prvi vrsti na srcu narodna korist, ki je podredil svojo osebo in s čemer je dal volilecem izgled narodne discipline. Na volilecih je sedaj, da sledi temu vzgledu in oddajo složno svoje glasove na včerajšnjem shodu postavljenemu kandidatu.

Prosimo hrvatske in slovenske novine, posebno pa one, ki so se neugodno izrazile o tem vprašanju, naj gornjo izjavo vzamejo na znanje in priobčijo.

Pol. društvo »Edinost«.

Volilec III. okoličanskega okraja na znanje. Sinoči se je v zmislu tozadavnega sklepa na volilnem shodu minole nedelje predstavila dosežanemu zastopniku tega okraja, gospodu Ivanu Mariji Vatovecu, deputacija, sestojeca iz predsednika in dveh odbornikov političnega društva »Edinost« ter štirih zaupnikov svetoviranskih volilcev, da mu izreče zahvalo na dosedanjem, rodoljubnem, možatem in vstrajnem zastopanju v mestnem svetu. Deputacija je ob enem naprosila g. Vatoveca, da se iz ljubezni da narodne stvari tudi on pokori sklepu volilnega shoda minole nedelje ter odtegne svojo kandidaturu na korist proglašeni kandidatu, g. dru. Gregorinu.

Gosp. Vatovec je vsprejel doputacijo jako ljubeznivo in gostoljubno in je pristal na to ter segnil členom

deputacije v roko v znamenje, da se tudi on hoče pokoriti disciplini, ter je slovesno zagotovil, da umakne svojo kandidaturo.

Tudi ta rodoljubni čin vsikdar značajnega in rodoljubnega gospoda Ivana Marija Vatoveca pozdravljamo iskrenim zadoščenjem in izrekamo temu možu v imenu narodne stvari pristržno zahvalo.

Jako čudni glasovi se širijo po mestu o dosedanjem zastopniku našega četrtega okoličanskega okraja (Barkovlje - Rojan - Greta), gospodu Franu Dollenzu.

Ta gospod je volilec v III. mestnem razredu.

List »Il Gazzettino« je sporočil, da je gospod Dollenz z odprto glasovnico glasoval za kandidate gospodovne stranke. Med našimi ljudmi se širi mnenje, da je g. Dollenz to storil iz posebnega namena, katerega bi moral obsoditi vsaki Slovenec.

Dalje se širi govorica, da so tudi nekateri člani komisije po volitvi, in sicer v restavraciji Steinfeld, govorili, da je g. Dollenz glasoval z odprto glasovnico.

List »Piccolo« pa je poročal, da je g. Dollenz glasoval ob splošnem smehu in raznih opazkah od strani onih, ki so bili navzoči v volilnem lokalu.

Vsakako so to čudni glasovi o možu, kateremu so slovenski volileci četrtega okraja toliko let poverjali svoje zaupanje. Storili so to v dobri veri, da imajo posla z možem, ki stremlji po časti zastopnika le radi stvari in ne radi sebe. To dobro vero so zgubili. A da mu s tem niso storili krivice, za to je najboljša priča — g. Dollenz sam se svojim postopanjem v zadnjih časih.

Volilec IV. okraja!! Ravnokar, pred zaključkom lista, nam poročajo od zanesljive strani, da je gospod Fran Dollenz kandidat »Patrie« za vaš okraj.

S tem so seveda definitivno sklenjeni računi med našo stranko in g. Dollenzem.

Sedaj je mož tam, kamor ga je vedno vleklo srce. Treba-li še kakega dokaza, da ta mož ni bil nikdar vaš se svojim srcem.

Gospodje volilci! Sedaj veste, pri čem ste in kaj vam je storiti proti g. Dollenzu, kandidatu »Patrie« za okraj Barkovlje-Rojan-Greta.

Volilec, pozor! Ker je verjetno, da ta ali oni volilec ne dobi na dom legitimacije, opozarjamo, da naj se dotični volilec na dan volitve obrnejo do poslujočega vladnega komisarja v volilni dvorani, ki bo imel pri sebi vse nedostavljene legitimacije.

Prinesti pa morajo seboj dokumente, ki dokazujejo njih identiteto (n. pr. davčno kajžico itd.)

Ako bi se pa primerilo, da bi tam nastavljeni magistratni organi ne pustili takega volileca v dvorano, potem naj se dotičnik obrne za posredovanje do odbornika političnega društva »Edinost«, ki bo tam navzoč in ki bo sploh dajal volilecem vsa pojasnila.

V slučaju, da je volilec izgubil legitimacijo, bo moral dokazati svojo identiteto ali z dokumenti, ali pa pričami, poznanimi komisiji. Potem dobi od komisije duplikat.

Volitve v II. mestnem razredu. — Društvo »Domenico Rossetti« je danes objavilo izjavo, da z ozirom na izid volitev v III. mestnem razredu ne postavi kandidatov za II. in I. volilni razred ter da si pridrži pravne korake nasproti volitvam v III. razredu. Iz tega proglašja je toraj sklepati, da to društvo uložil protest proti volitvam.

Društvo »Patria« (vladajoča stranka) pa je danes proglašilo kandidate za II. razred, kateri so:

Antonj Dominik, Arh Karol T., D'Osmo dr. David, Filippi Avgust, Grion Anton, Hermet Karol, Morpurgo dr. Evgen, Moseoni Alojzij, Perco dr. Julijan, Ravasini Oskar, Spadon dr. Ivan, Weil Viljelm.

Pred zaključkom lista smo doznali, da je v II. razredu svojo samostojno kandidaturo proti kamori proglašil g. dr. Michele Depangher.

Dogodki v Riemanjih. Na Dunsju izhajajoča »Freisinnige Zeitung« piše: »Vas Riemanje pri Tratu, ki je bila zamešala rim-

ski obred z grškim obredom v zvezi z Rimom, je neprestano nadzorovana od orožnikov. Skušali so bili, da bi tej srenji usilili rimsko-katoliškega duhovnika. Ali prebivalstvo se ne briga zanj in cerkev ostaja prazna med božjo službo. Če je kakov občan umrl — do sedaj so se pripetili štirje taki slučaj, odkar so prejšnjega kapelana z nasiljem odstranili — nosijo se mrliči na pokopališče brez duhovnika, a ob molitvah naroda. Novorojenčki ostajajo nekršteni, ker narod noče dajati krstiti svojih otrok po usiljenih katoliških duhovnikih.

Rekurzi in pritožbe na namestništvo ostajajo nerešene.

Podrobna interpolacija, stavljena v državnem zboru radi prosledovanja vasi ríemanske od strani tržaškega ordinarijata in tržaškega namestništva, ostane, kakor vse kaže, brez odgovora. Tu vladata brezpravnost in terorizem in potrpežljivost ljudstva je postavljena na trdo skušnjo... Tudi v tem pogledu se vprašujejo v Primorju:

Kako dolgo še sebo državní temeljni zakon o svobodi vesti v Primorju nasproti slovenskemu prebivalstvu preziral in teptal z nogami?

Reški »Novi list« pripominja:

.... Ravno sedaj čitamo, da škof Nagl hoče napraviti »popis cerkva«, ki imajo pravico do glagolice. Tržaške irredentarsko novinstvo mu kliče »hosana« in ve zakaj: po računu dra. Nagla ne bo ni ene cerkve, ki ima pravico do glagolice, a država da mu pomore. Saj Avstrija ima — orožnikov! Nevarno je izzivati Dalmatince, a ni manje nevarno izzivati Istrane. — Ríemanje docet!

Slednjič pripominja zadarski »Narodni list«:

»Tržaški škof Nagl nadaljuje svojo tlako proti glagolici in za to ga hvali židovski »Piccolo«. To pomenja, da jih ríemanski slušaj še ni spametoval. Da le, loveči lisice, ne iztirajo še kakega drugega volka!

Vabilo. Podpisano nadzorníštvo uljudno vabi vse spoštovane ude »Del. konsumnega društva« pri sv. Jakobu na posvetovanje, ki bo v nedeljo dne 26. t. m. v šolskih prostorih družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu.

Nadzorníštvo.

Peško društvo »Kolo« naznanja svojim gg. pevcom in pevkam, da bo jutri, v sredo, dne 22. t. m. vaja za mešan zbor.

Dražbe promičnin. V sredo, dne 22. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vate. naredba tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile eleleče dražbe promičnin: v ulici Farneto št. 10, hišna oprava; v ul. Maleanton št. 33, ogledalo in ura; v Škednju št. 89, hišna oprava; v ulici Ghega št. 11, oprema v zalogi; v ulici Sette Fontane št. 32, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 5.7, ob 2. uri popoldne 5.— C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 753.2. — Danes plima ob 1.55 predp. in ob 11.52 pop.; oseka ob 7.19 predpoludne in ob 6.34 popoldne.

Dober svet. Kdor želi nasejati lep travnik, temu priporočamo, da si naroči od c. kr. dvornega zalagatelja semen Edmunda Mauthner v Budimpešti mešanico trav imenom »Promenade« in Margarethen-Insel. Že 29 let zalaga Mauthner te semena najkrajnejšim nasadom v Budimpešti Marjetinim otokom.

Vesti iz ostale Primorske.

× In vedno poglavje o enakopravnosti na naših državnih železnicah. Iz Drage nam poročajo, da je uprava državnih železnic poslatala kakaj načelnikom postaje nekega Nemca s Koroskega, ki ne pozna niti besedice slovenski!

V Drago — nota bene, kjer je prebivalstvo izključno slovensko! Ni-li to škan-daložno preziranje našega ljudstva in njegovih potreb, ako državne oblasti pošiljajo notri med to ljudstvo svoje organe, ki ne znajo jezika naroda, kateremu bi morali iti na roko? V Dragi se dogaja na postaji, da mora načelnik postaje klicati na pomoč podrejenega uslužbenca, ako hoče občeovati z domačimi strankami!!

Glavni pogoj za varovanje koristi ljudstva je menda vedar ta, da ima isto zaupa-

nje do javnih organov. A od kje naj se jemlje tako zaupanje, ako rečeni organi ne morejo občeovati z ljudmi?! A če vrhu tega jemljemo še v poštev načelo enakopravnosti prebivalstva — potem se nam mora videti pošiljanje uradnikov, nezmožnih deželnega jezika, naravnost drzno izzivanje in žaljenje!

A če se slednjič tako dogaja na zeleni veji državne uprave, česam je še le pričakovati na suhi veji narodno srditih strank?!

Kaj nam je pomagano stem, da nam razni vladni možje vedno govorje sladke besede o pomirjenju med narodi na podlagi jednake pravice in svobode za vseh in jednakega spoštovanja do vseh — če pa ista vlada v praktičnem postopanju ravno nasprotno postopa in sama daje nacionalnim strankam izgled nespoštovanja narodnih pravic?! Če vlada sama prezira jezik prebivalstva in daje temu preziranju izraza v ostentativnem nameščanju uradnikov, nezmožnih rečenega jezika: se-li moremo potem čuditi, moremo-li sploh zameriti gospodovalnim strankam, da tudi one mrze naš jezik in ga sovražijo?! Saj ne delajo stem nič drugega, nego da posnemljejo — vladine izgled!!

Otroku odsekala glavo. V soboto zjutraj, ko so šle mlekarice z Ajševice v Gorico, našli so na cesti pri ajševškem mostiču novorojeno dete z odsekano glavo. Kdo je izvršil to grozodejstvo, še ni znano, a upa se, da se pride na sled ti brezsrčni duši.

Vesti iz Kranjske.

* **Občinske volitve v Ljubljani.** Na včerajšnji volitvi za III. razred so bili izvoljeni kandidati narodno napredne stranke Ivan Škrjanc, Fran Bergant in dr. Gregorij Krek. Dobili so po 397, oziroma 393 in 383 glasov.

* **Glagbene Matice oratorij »Sv. Frančišek«** v ljubljanski stolni cerkvi. Ljubljanski listi priobčujejo:

Da se prepreči vsak nered pri ogromnem obisku oratorija, prosi odbor, naj vsakdo dobro pogleda vstopnico, kjer ima natanko označen dohod in prostor. Dohodi so trije: skozi desno zakristijo na voglu ceste Pred škofijo in Semeniških ulic, skozi stranska vrata in skozi glavna vrata. Skozi levo zakristijo imajo dohod samo delujoči. Skozi desno zakristijo prihajajo tisti, ki imajo vstopnice za sredo rumene, za četrtek bele barve; skozi stranska vrata tisti, ki imajo vstopnice za sredo rdeče, za četrtek modre barve; pri glavnih vratih pa vstopajo tisti, ki imajo vstopnice za prvi večer zelene, za drugi rujave barve. Skupine sedežev so: 1. Pod kupolo na levi in desni; 2. pod kupolo ob stranskem oltarju na levi in desni; 3. pod obokom med kupolo in glavno ladjo na desni in levi; 4. v glavni ladji na levi in desni v glavni ladji na desni in levi; 5. ob stranskih oltarjih v glavni ladji na levi in desni. Stojišča so pod korom, na koru in v stranskih kapelah. »Leva« in »desna« velja, ako smo obrnjeni proti velikemu oltarju, kjer se bo oratorij izvajal. Številke teko od prve do zadnje. Pri rediteljstvu ob vhodih in po cerkvi bo odboru pomagalo 16 gospodov visokošolcev, ki bodo označeni z belimi pentljami. — Ker garderoba ni možna, naj se vsakdo tej okoliščini primerno obleče. Začetek bo točno ob pol 8. uri, zato je želeti, da se prostori zavzamejo še pred začetkom.

* **Nesrečna smrt.** V četrtek 16. t. m. je padel s pečin nad St. Vidom na Planini nad 40 let stari Blaž Žibret, edina podpora svoje okoli 80 let stare matere vdove, oslepele in do cela uboge. Našli so ga mrtvega.

Vesti iz Štajerske.

— **Celjski mestni urad in slovenski obrtniki.** Celjski obrtnik Križman je dobil pred kratkim naročilo za neko mizarsko delo za mestni urad. Preskrbel je že vse potrebno in je tudi potrební les že primerno obdelal, toda izvedel je o tem župan Rakusich, in zapovedal je takoj, Križmanu delo odpovedati, ker ni nemški kričar. In ob takih razmerah se nemška stranka še predrzne zoper nas se pritoževati, če razširjamo geslo »Svoji k svojim!« »Damošina« pozivlje narodno občinstvo vnovič, naj podpira samo narodne obrtnike, katere nasprotniki skušajo oškoditi na tak način.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

OSMICO

sem odprti danes na Proseku, kjer točim lastni pridelek, črno po 36 kr., belo po 32 kr. liter.

Se priporočam za obilen obisk

Anton Nabergoj.
posestnik na Proseku.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic, stenskih ur

se rahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

TOVARNA POHIŠTVA

IGNACIJ KRON

dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio
Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvršni narisi, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnanje na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavica 2.000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega pregleda, izplačavši v slučaju ženitve ali prehoda v vojaške zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso tš.
7. Telefon 469.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in brobno

Cenike razpošilja franco

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje posloja in premičnine prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi v zmislu gesla: Svoji k svojim!

Srečkanje
pojutranjem

Glavni dobiček

kron 40.000 kron

Srečke za ogrevalne sobe
(Wärnestuben-Lose)
po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C.o. Mercurio
Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiff
mann, S. Tavella, Figli di O. Zuenlin
v Trstu.

Vsi dobitki se od prudajalcev izplačajo z 10% odbitkom v gotovini.

TRGANJE

v rokah in nogah preneha vsakomu v treh dneh ako se posluži antirheuminega mazila. Cena steklenice s točnim navodilom in s poštino, ako se denar naprej pošlje, glid. 1,20.

Želodčne bolezni, težka prebavljanja pri pomankanju teka, koncanju, rezavici in bruhanju grč in prenapeti želodec. zaslizhen, naval krvi v glavi, črevesne bolezni zdravi

KAŠELJ

preneha ako se uporabi steklenico trpotčevega soka in francoskega čaja. Cena s poštino ako se denar naprej pošlje glid. 1,40. Pri zastavljenih bolečinah treba nadaljne troške.

ŽIVOTNI BALZAM „SALVATOR“

On čisti kri ter je najbolje zdravilo za notranje in vnanje bolezni.

Cena omotu 12 steklenič 2 glid. 50 nvč., 24 steklenič 4 glid. 50 nvč., s poštino, ako se denar naprej pošlje lekarni

„SALVATOR“
v Varaždinu
(Hrvatsko)
LILJANOVA POMADA
EPICARIN

Popolna likvidacija!

Radi podretja hiše, prodaja

čevljarnica Madriz ul. Sv. Antona

celo zalogo obuvala v velikom izboru za moške, ženske in otroke. Razprodajalne cene radi opustitve obrti.

Uljudno se naproša za obilen obisk.

Prodajalnica obuval G. Mayer Grego.

TRST. — Riborgo štv. 19. — TRST.

Velikanski dohod za spomladni čas.

Qbuvala za pospode

črna, angleška po glid. 3.20, rumena, po glid. 3.50.

Specijaliteta obuval za dečke.

Qbuvala za gospe.

črni ali rumena, angleška po glid. 3.50 nizki čevlji lakirani a beli po glid. 1.90

Naročbe po meri.

Izbor oblek za moške in dečke.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia, (vogal Androna dell' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapetarij.

- Popolno opremljene sobe. -
Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franco na kolodvor ali brod v Trstu.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Giuliani 11) — BARKOVJE (zraven pokopališča)

Izvršuje vsakovrstna in najfinejša ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v Narodnem domu v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen).
Žage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke. Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani

Ferdo Guštinčič
klesarski mojster.

Prodaja manifakturnega blaga SALARINI

v ulici Ponte della Fabra št. 2.

in podružnica

„Alla città di Sondra“

ulica Poste nuove št. 9. (Brunerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od glid. 8.50 do 24, za dečke od glid. 4. do 12. suknene jope s velikim izboru od glid. 3. do 8. zimске močene in dodšite jope z ovratnikom od astrahuna od glid. 5 — 14, ravno take podšite s kožuvinno po glid. 12. — Povrsne suknje v velikem izboru od glid. 18 — 32. Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene hlače od glid. 2.50 — 4.50, finešje od glid. 5 — 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let od glid. 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zlojeva koža) za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu.

Črtane močne srajce za delavce glid. 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na aris ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največje točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnici v ulici Poste nuove se zprejemajo izdelovanja oblek po meri ter se se posebno vdobiva vsake vrste oblek v raznih risanicah in merah za moške in dečke.

Zahtevajte

bogato ilustrovani cenik pariškega blaga od gumija, ki obsega jako zanimive novosti ter se pošilja gratis in franco.

Gummiwaaren Etablissement J. Schwarzmandel
L. DUNAJ, Rothenthurmstrasse 16.

M. Aite

trgovina z manifakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zal go kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico mva da more v polni meri zadostiti vsem zahtovaz cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in prtikov ter vsake vrste perila. bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svile, nine raznovrstni okraski za šivilje in kituicarke Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najntan neje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.